

Johan Larsson Boström

046-359 59 35

Johan.larssonbostrom@lund.se

Socialnämnden

Remiss i ärende angående Plan mot alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) i Lunds kommun, 2019-2020

Sammanfattning

Utifrån Lunds Välfärdsrapport 2017 beslutade kommunfullmäktige att barns och ungas levnadsvanor ska vara ett av tre prioriterade områden i det fortsatta folkhälsoarbetet. Levnadsvanorna omfattar området alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT). Syftet med en ANDT-plan är att bidra till en god folkhälsa genom att minska bruket av alkohol, narkotika, dopning och tobak.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till ANDT-plan för yttrande till socialnämnden, miljönämnden, kultur- och fritidsnämnden, barn- och skolnämnden samt utbildningsnämnden.

Ärendet innehåller ett svar på remissen.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse den 3 maj 2019 dnr SO 2019/0073 (denna skrivelse).

Kommunstyrelsens protokollsutdrag den 3 april 2019 dnr KS 2019/0163 § 107.

Plan mot alkohol, narkotika, dopning och tobak i Lunds kommun 2019-2020.

Barnets bästa

Har barn fått uttrycka sina åsikter? (artikel 12)

Nej, barns åsikter har inte inhämtats i ärendet men tanken är att barn ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade vid genomförande av aktiviteterna i planen.

Har barns bästa beaktats? (artikel 2,3 och 6)

Barn och unga i Lund är en prioriterad målgrupp i ANDT-planen och åtgärderna syftar till att, i enlighet med barnkonventionen, stärka barnets rätt till bästa uppnåeliga hälsa. Ett drogförebyggande arbete minskar risken för medicinska och sociala skador och bidrar därmed

2019-05-03

Diarienummer

SO 2019/0073

till en tryggare och hälsosammare uppväxt.

Beskriv eventuella intressekonflikter (artikel 4)

Förvaltningen kan inte se någon intressekonflikt som påverkar barn.

Ärendet

Lunds Välfärdsrapport 2017 visade att trots goda livsvillkor (till exempel utbildning, arbete, bostad) är det fler elever i Lunds gymnasieskolor som dricker alkohol, röker cigaretter och har använt narkotika än snittet för Skåne. Utifrån välfärdsrapporten beslutade kommunfullmäktige att barns och ungas levnadsvanor ska vara ett av tre prioriterade områden i det fortsatta folkhälsoarbetet. Levnadsvanorna omfattar området alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT).

Syftet med den föreslagna ANDT-planen är att bidra till en god folkhälsa genom att minska bruket av alkohol, narkotika, dopning och tobak. I planen beskrivs aktiviteter som syftar till att säkra resultat inom arbetet med ANDT och det anges vilken nämnd som ansvarar för att aktiviteterna genomförs och följs upp. Handlingsplanen omfattar åren 2019-2020 och kommer sedan att revideras.

Lunds arbete med ANDT tar utgångspunkt i den nationella ANDT-strategin samt lokala förutsättningar och prioriteringar som beskrivs i välfärdsrapporten 2017. Insatserna i planen omfattar de fyra områden som forskning visar har störst betydelse för insatser riktade till barn och unga, nämligen skola, vårdnadshavare, elevhälsa och fritid.

Målet med ANDT-arbetet i Lund formuleras på följande sätt:
Antalet barn och unga som börjar använda narkotika och dopningsmedel eller debuterar innan 18 års ålder med alkohol eller tobak ska minska i Lund.

Aktiviteterna i den föreslagna planen är samlade under den nationella ANDT-strategins insatsområden.

- Begränsad tillgänglighet till alkohol, narkotika, dopning och tobak.
- Samordnad, effektiv och likvärdig alkohol-och tobakstillsyn.
- Samverkan mellan ANDT-förebyggande och brottsförebyggande arbete på alla nivåer.
- Att prioritera skolans förebyggande arbete

2019-05-03

Diarienummer

SO 2019/0073

- Spridning och tillämpning av ett kunskapsbaserat förebyggande arbete.

Socialnämnden föreslås som ansvarig för två av planens aktiviteter under insatsområdet samordnad, effektiv och likvärdig alkohol- och tobakstillsyn, nämligen

- Ökad samverkan mellan polis och tillståndsenhet kring ålderskontroll vid tobaksförsäljning.
- Ökat antal gemensamma tillsynsbesök mellan tillståndsenheten och polisen med fokus på förekomsten av narkotika på serveringsställen samt samverkan med krögare och studenter kring förebyggande insatser mot narkotika.

Bägge aktiviteterna bedöms ändamålsenliga och möjliga att genomföra inom ramarna för tillståndsenhetens ordinarie tillsynsplan och befintliga tillsynsresurser. Aktiviteterna förutsätter dock även polisiära resurser, vilka socialnämnden kan önska men inte styra över.

Vad gäller samverkan med krögare och studenter kring förebyggande insatser mot narkotika kan detta arbete skötas inom konceptet Trygg Krog.

Socialförvaltningen gör bedömningen att ett aktivt arbete som bidrar till att förebygga bruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak (ANDT) är av stor vikt för kommunen och socialförvaltningen kommer medverka i samverkan med den stora kunskap som finns samlad inom verksamheten. ANDT-området förutsätter ett arbete som bedrivs i samverkan över verksamhets- och myndighetsgränser. För resultat krävs både polisiära insatser för att minska förekomsten av droger samt ett arbete för att stärka attityder i befolkningen för en förbättrad folkhälsa.

Sedan hösten 2018 har Lund en Mariamottagning för barn och unga upp till 23 år samt närstående. Statistik över målgruppens behov och droganvändning kommer att förbättras och kunna jämföras med övriga Mariamottagningar i Skåne. Denna verksamhetsuppföljning kommer vara ett underlag som kan användas i ANDT-planen framöver. Efterfrågan på mottagningens tjänster de första sex månaderna i drift, har varit större än förväntat. Inom denna verksamhet ses redan vissa tendenser inom målgruppen; att flera droger används samtidigt samt att förekomsten av psykisk ohälsa är hög.

2019-05-03

Diarienummer

SO 2019/0073

Det är allt fler personer som söker stöd från socialförvaltningen för missbruksproblematik. Målgrupperna som söker stöd har också förändrats från att framförallt varit unga vuxna personer till i högre grad tillhöra äldre målgrupper. Detta avser framförallt personer med missbruksproblem där alkohol beskrivs som den primära drogen. I den nationella folkhälsostatistiken finns det också en tydlig tendens till att riskkonsumtion av alkohol har ökat i de äldre åldersgrupperna samtidigt som den sjunkit i de yngre åldersgrupperna. Det kan således finnas anledning att i ett framtida arbete även rikta sig mot andra målgrupper än barn och unga i det förebyggande arbetet för att stärka folkhälsan.

Förvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att översända socialförvaltningens tjänsteskrivelse av den 3 maj 2019 som sitt remissvar i ärendet.

Annika Pettersson
socialdirektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen
Akten